2/81

TEMPO

GLASILO
SAVEZA
ZA
ESPERANTO
HRVATSKE

INFORMILO
DE
KROATIA
ESPERANTO-
LIGO

TEMPO

Godina / Jaro II | 1981. 06. 29.
Broj / Numero 7 | primjeraka / egzempleroj 1450

izdavač / eldonisto — *Savez za esperanto Hrvatske*
Amruševa 5/I, Zagreb

izd. savjet / eldonkonsilantaro — *Ljerka Begić, Ante Ferenčić, Damir Mikuličić, Ivo Rotkvić, Željko Takač*

glavni urednik / ĉefredaktoro — *Ivica Špoljarec*

odgov. urednik / resp. redaktoro — *Eduard Bečić*

uredništvo / redakcio
Ivan Flanjak
Marinko Gjivoje
Ivica Špoljarec
Spomenka Štimec
Zlatko Tišljar

grafički i tehnički urednik
grafika kaj teknika redaktoro
Ivica Špoljarec

Nasl.strana / Titolpaĝo
Mirna Krešić

Složeno i štampano u:
Kompostita kaj presita en:
Internacia Kultura Servo
Zagreb, Amruševa 5/I

Adresa redakcije / Redakcia adreso
'TEMPO' Yu-41000 Zagreb
Amruševa 5/I, tel. (041) 419-206

Izlazi tromjesečno / Aperas 4-foje jare

Cijena 1 prim./Prezo de 1 ekz: 10 din.
God. pretplata/Jarabono: 40 din.

SADRŽAJ / ENHAVO

Razbijanje predrasuda 3
Važnol 8
Majski dani. 10
SEH - Predsjedništvo 11
Jugoslavia Esperanto-Ligo 11
Kalendaro 12
Du tendencoj en la movado 14
Zdravo ĉaci! 16
Festival pobratimljenih gradova . . 17
Iz osnovnih organizacija 18
Korisno i zanimljivo
Utile kaj interese 21
Krucvortenigmo 22
Poezio. 23

Zbog nedostatka prostora u ovom broju primite samo pozdrav.
urednik

Pro spacomanko en ĉi numero ricevu nur saluton de la
redaktoro

Po mišljenu Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH, broj 2788/1–1980 od 16. 4. 1980. godine, glasilo Saveza za esperanto Hrvatske „Tempo" oslobođeno je poreza na promet proizvoda.

Mr. Aleksandar KOLKA

Iz referata održanog na međunarodnom znanstvenom simpoziju o esperantu u Zagrebu 1980. godine.

RAZBIJANJE PREDRASUDA

OPASNA OVISNOST

Svaka nacija ima potrebu da osnaži svoj komunikativni potencijal, i zato se posvuda u svijetu uče strani jezici.Ipak, proučavanjem rasprostranjenosti svjetskih jezika u usporedbi s političkim utjecajem moćnih država nepobitno ukazuje na zaključak da između rasprostranjenosti i utjecaja postoji veza. Nju mogu ojačati, ili oslabiti, jake, ili slabe, kulturne veze u datom razdoblju kao i prethodnom. Velika ovisnost o jednom svjetskom jeziku za zajednicu znači opasnost od potpadanja pod snažan tehnološki i naučni utjecaj, koji za sobom neizbježno povlači i ekonomsku zavisnost. Naravno da se zavisnost na jednom području ljudske djelatnosti širi i na druga, kao na primjer javne informacije u kontinentalnim i svjetskim razmjerima, o kojima u dobroj mjeri ovisi profiliranje masovnih medija, čiji je silan utjecaj na formiranje javnog mnijenja jako dobro poznat. Da je tome tako svjedoči i nastojanje nesvrstanih zemalja da se oslobode monopola velikih na informacije.

Nije slučajno da se danas u svijetu najviše uči engleski jezik. Najnoviji podaci pokazuju da u anglo-saksonskim zemljama motivacija za učenje stranih jezika pada, dok se širenje engleskog, s druge strane, potiče službenom obrazovnom i kulturnom politikom u mnogim zemljama. Tako udio onih među učenicima stranih jezika koji uče engleski stalno raste, te je već dostigao punih 98% u Zapadnoj Njemačkoj, 90% u Nizozemskoj, 81% u Francuskoj, a u Italiji tradicionalno sklonijoj francuskom sada je na 56% i stalno se širi. Ovo uspješno osvajanje terena za engleski jezik posljedica je izrastanja SAD u ekonomskog, naučnog i tehnološkog diva poduprtog strahovitom vojnom silom i globalnim političkim interesima. Nije li, uostalom, simptomatična akcija masovnog učenja engleskog u Kini koja se odvija paralelno s uspostavljanjem dobrih odnosa sa SAD i jačanjem interesa za uvoz američke tehnologije? Ni naša zemlja nije izbjegla invaziji engleskog. Premda je učenje ovog nesumljivo prvorazrednog svjetskog jezika u ovom razdoblju potaknuto utvrđenom prosvjetnom politikom, on se počeo širiti na račun druga dva svjetska jezika, za nas također važna s obzirom na kulturne, ekonomske, naučno-tehnološke i druge veze sa zemljama i regijama u kojima dominiraju, pa smo u našoj Republici morali donijeti Društveni dogovor o učenju stranih jezika kojim se nastoji uspostaviti takve proporcije u učenju četiri svjetska jezika kojima se neće narušiti širi društveni interesi u koje spada i otvaranje širih mogućnosti kontaktiranja sa svijetom i izbjegavanje vezivanja na samo jednu regiju.

Iz svega navedenog zaključujemo da je vođenje jezične politike vrlo osjetljivo pitanje. O potrebi globalnog komuniciranja ne treba danas puno trošiti riječi. To je činjenica. Problem je očito u tome što su instrumenti tog komuniciranja nacionalni jezici, koji već samim tim što su proizvodi visoko razvijenih civilizacija široko razuđenog toka brojnih društvenih aktivnosti, slojevitosti socijalne organizacije i složenosti međusobnih odnosa članova zajednice, nose u svojoj strukturi preslikanu tu stvarnost vrednovanu mjerilima društvene svijesti što obilježava datu kulturu. Svaka kultura, pak, razvija svoju logiku i njezin jezik može izražavati samo ona iskustva koja se uklapaju u tu logiku. Možemo reći da je svaki jezik usklađen s logikom koja prevladava u zajednici. No pripadnik druge zajednice se u nekoj, većoj ili manjoj mjeri, razlikuje ne samo jezikom nego i logičkim aparatom u nekim specifičnim kategorijama kao npr. kauzalitetu, pa čak i u univerzalnim kategorijama vremena i prostora. Tako npr. trovremenski sistem glagola u evropskim jezicima u usporedbi s jezicima dalekih kultura postiže relativno viši stupanj objektivizacije subjektivnog iskustva prožimajući naše cjelokupno mišljenje o vremenu. Usprkos toga je linearna podjela na prošlost - sadašnjost - budućnost s obzirom na svoju relativizaciju, po mišljenju Whorfa, umjetna. Odnos pak Amerikanca prema vremenu prožet je ideologijom najpotrošačkijeg među potrošačkim društvima, te ga on poput neke robe štedi, rasipa, troši, stječe. Naravno da je dublji prodor u sistem stranog jezika učenjem težak zadatak, što znači da zahtijeva određeni stupanj motivacije učenika, dosta truda i vremena, što sve košta zajednicu. Osim toga zahtijeva i vrsne stručnjake, ne samo dobre poznavaoce jezika koji se poučava i temeljnih obilježja kulture kojoj pripada taj jezik, nego i metodičare koji usprkos složenosti zadatka mogu uspješno poučavati strani jezik i još k tome svojim pedagoškim umijećem i idejnim kvalitetama očuvati u kontaktu s tuđom ideologijom ideološki identitet svojih učenika. Riječ koja se odnosi na stvar je po mišljenju Bahtina ideološki neutralna. No u govornoj aktivnosti može joj govornik pridružiti simbolična značenja svojstvena kulturi kojoj on pripada. Srp i čekić su riječi što označavaju predmete koji su sami po sebi ideološki neutralni. No u određenom kontekstu u govoru Sovjeta dobijaju jasno ideološko značenje, koje im sigurno neće pripisati i Amerikanac.

ŠANSE UMJETNOG MEĐUNARODNOG JEZIKA

Želimo li objektivno procijeniti šanse umjetnog međunarodnog jezika u našoj historijskoj eposi, moramo poći od nekih zakonomjernosti, koje možemo pratiti istraživanjem puteva kojima su neki prirodni nacionalni jezici stjecali status međunarodnih. Širenje snažne rimske imperije popratilo je jačanje uloge latinskog kao instrumenta međunarodne komunikacije. Propast Rimskog carstva imala je za posljedicu raspadanje latinskog u niz neolatinskih ili romanskih jezika. Kako je latinski u srednjem vijeku, u obliku koji nazivamo kršćanskim latinitetom, bio službeni jezik moćne katoličke crkve, čija je moć

bila ogromna na svim područjima ljudskog življenja, ne samo na vjerskom, postao je komunikativnim jezikom ne samo svećenstva, nego svih obrazovanih ljudi, te se upotrebljavao u književnosti, nauci, diplomaciji, pravu, medicini. Širenje španjolskog i francuskog, svakog u svom vremenu, također je povezano s usponima tih zemalja na međunarodnoj političkoj sceni. No radilo se tada o svijetu koji se značajno razlikovao od ovog našeg. Gledano iz naše evropske perspektive radilo se o razdobljima kad se Evropa osjećala sama sebi dovoljnom. U vanevropskim zemljama nije tražila partnere, nego izvore raznih roba, mirodija i sirovina, te prostore za kolonizaciju. Izgledalo je da ostali svijet nema mnogo šansi u sudaru interesa s agresivnim, praktičnim i beskrupuloznim bijelim čovjekom sa Starog kontinenta, čija je čizma od Kolumbovih vremena nemilosrdno gazila po tlu dotad nepoznatih kontinenata. Istraživači, pustolovi, kolonizatori nisu zaboravili ni Afriku ni Aziju. Sa sobom su nosili nove običaje, ideologiju, vjeru i jezik. No centri svjetske moći se u ovom stoljeću pomiču. Taj je proces još u toku. Drugi svjetski rat izvodi na svjetsku pozornicu nove sile, koje svojom ogromnom vojnom, ekonomskom, tehnološkom i političkom snagom potiskuju u zapećak nekadašnje kolonijalne svjetske sile i svijetu nameću nove tendencije u jezičnoj politici. No potresi globalnih razmjera uzrokovani nemilosrdnim sudarima drugog svjetskog rata urodili su i nekim dobrim plodovima. Stvorene su Ujedinjene nacije. Kolonizirani se narodi bude i upornom borbom trgaju ropske lance. Zahuktale svjetske ekonomije sve se dublje isprepliću nitima međuzavisnosti u kojima nitko više, pa ni najmoćniji, ne može sebi biti dovoljan. Strah od nuklearne karastrofe na mnoge djeluje otrežnjujuće. Snažan pokret nesvrstanih zemalja pokazuje da su i u međunarodnim odnosima ostvarljivi novi putevi utemeljeni na pravdi, ravnopravnosti, uzajamnosti, međusobnom poštivanju i razumijevanju. Dolazi vrijeme za reviziju i jezičnih politika u globalnim razmjerima. Uz postojeća četiri svjetska jezika naših dana, dominantni engleski, francuski, ruski i njemački, svoje mjesto u tom povlaštenom društvu ponovno traži španjolski, a ni probuđeni na naftnim izvorima uzdignuti arapski svijet nije bez aspiracija. Tu je i kineski moćne i mnogoljudne Kine koja također kroči na svjetsku pozornicu. Ne bi trebalo zaboraviti ni jezik koji služi kao lingua franca Istočne Afrike - svahili. Zar se svijet može sporazumijevati bez ozbiljnijih teškoća na toliko jezika? Kakva su ulaganja potrebna? Imaju li sve zemlje, osobito one u razvoju, dovoljno materijalnih i kadrovskih mogućnosti da ovladaju tolikim stranim jezicima? Logičan odgovor je negativan. Zacijelo je jedino općeprihvatljivo rješenje u umjetnom međunarodnom jeziku kakav je esperanto.

KAKAV NAM JEZIK TREBA

Nakon što smo ukazali na potrebu jačanja komunikativnog potencijala neke zajednice, ali i na probleme koji se na nju vežu kada se ostvaruje ovladavanje svjetskih jezika, morali bismo odgovoriti na pitanje da li postoji neki lakši i bezopasniji put za stjecanje instrumenta internacionalnog komuniciranja. Mnogi su i prije vjerovali, a danas ih još više vjeruje da bi sporazumijevanje

među narodima trebalo osigurati posredstvom međunarodnog jezika, no ne prirodnog kao što su to svjetski jezici poput latinskog u srednjem vijeku, španjolskog u 16, francuskog u 18. i 19. stoljeću te engleskog u našem vremenu, nego umjetnog koji bi oslodođen nacionalnih, regionalnih i blokvskih interesa služio čovječanstvu isključivo u svrhu zbližavanja među narodima i rasama, razmjenu kulturnih, znanstvenih, tehničkih i tehnoloških te ekonomskih informacija. U osnovi takvog jezika mora biti razrađen kod koji omogućava visok stupanj verbalizacije, čime se ostvaruje široka mogućnost komuniciranja među pripadnicima najrazličitijih kultura, dakle među onima čija su kontekstualna iskustva vrlo različita te se u govoru ne mogu pozivati na implicitna

el trabajo
producciór
se refiere,
la huella:
miento qu
pero esa p
de todas l
en base a
que tan s
puede forn
utilización
da del sen
esté de un
tura, al ig
rada del t
vela aun e
tura auton
plotación«
lo que la r
ella se nos
páginas bl
y la vangu
ma, como
que está d
la palabra
apertura b
tido de la
Otro que
ferencia y
mo sucede
co, donde

आए थे. उन्हों
मशीनगन चाल
बरबादी नज़र
भट्टियाँ, पुल
रहीं। माल्टा-फ
नहीं लाए जाते
खुश हो रहे थे
भी कुछ-न-कुछ
रूसी आ भी ग
लड़ाई नहीं होग
ही समाप्त हो
मनों में।
माल्टा-चिफ
काउण्टेसां और
अन्त तक बने
माल्टा-क्रॉस ल
पीली लाशों के
अभिवादन कर
—कौन
—हाँ,
कर दिया था;
और यह नया

A man fro
verse that
Henry Mill
familiar to
ween the
abounding
lours, and
fore the w
flowing wi
and refuse
is flesh wh
and white,
to the touc
»ladies«
indige
and
thir
Ph
na
be
fa
pla
bas
home
his mo
all his life
separated,
far from th
veloping in
lives of all
which last

反对为了
把南斯拉
条对外政
立、抵抗
付起，作
革命领导

Утро. Оса
панцыря.
(Будильни
Я протяги
столько в
Когда она
его не взя
стила. Да.
Пере — н
от руки.
говорят, ч
но ей она
Без изюма
золотыми
отые я
атор
и те
пахнет?!
очень хор
Черт возь
цузские,
коробочки
красиво р

Internacia lingvo
esperanto

značenja, jer su identifikacije među potencijalnim sudionicima komunikativnih procesa smještene u široku lepezu od relativno čvršćih, npr. između pripadnika povijesnim i kulturnim vezama zbliženih kultura evropske civilizacije, do onih vrlo slabih između pripadnika, recimo, sjeveroameričke civilizacije i kultura i civilizacija dalekog istoka. Takav jezik mora biti obilježen jednostavnošću svoje strukture i sistema koji se njome služi, na svim jezičnim razinama, da bi omogućavao lagano učenje. No isto tako mora biti toliko moćan i bogat da izrazi svu šarolikost potreba i interesa onih koji će se njime služiti.

ESPERANTO – SVOJINA GOVORNE ZAJEDNICE

Današnja povijest pokušaja stvaranja općeprihvatljivo umjetnog međunarodnog jezika izbacila je na površinu jedan koji je izdržao test vremena, jezika čiji je začetnik genijalni Doktoro Esperanto, ili pravim imenom Zamenhof. On je utemeljio esperanto 1887, jezik nazvan po njegovu pseudonimu u čijoj se latinskoj osnovi otkriva nadanje u bolji i jedinstveniji svijet. Za razliku od drugih sličnih pokušaja kao što je to Schleyerov volapük iz 1879. ili "potomak" esperanta ido de Beaufronta iz 1907, koji nisu uspjeli pustiti korijenje, esperanto je u ekspanziji koja ne slabi do današnjih dana, naprotiv jača.

Esperanto se danas govori širom svijeta, jer je posvuda našao svojih pristaša. Ipak, on nije jezik ni Ujedinjenih nacija, ni Uneska, ni Unicefa, ni diplomacije. Njegovim se posredstvom ne razmjenjuju naučne, tehnološke i ekonomske informacije među narodima. Zašto je tome tako posve je jasno. To nije u interesu trenutno najmoćnijih zemalja, koje, htjeli to mi ili ne, utječu na jezičnu politiku u svijetu, jer još uvijek imaju mogućnosti da nametnu svoje jezike kao neophodne faktore napretka u razvijanju naučnih i tehnoloških spoznaja onih slabije razvijenih, kao neizbježne instrumente komunikacije u blokovima zemalja u kojima dominiraju. Moguće je naći brojne knjige o kompjuterskoj tehnici ili nuklearnoj fizici na engleskom na primjer, ali ne i na esperantu. Dok god esperanto ne postane jednim od jezika razmjene informacija među nesvrstanima, ne prodre u Ujedinjene nacije i njihove organizacije, osvoji mjesto koje zaslužuje u nastavnim planovima i programima škola, u njemu će mnogi vidjeti samo argo jedne po svijetu raspršene sekte zanešenjaka. Proricanje je uvijek nezahvalno, no ipak, ovom međunarodnom jeziku budućnost je naklonjena, jer je u svojoj gotovo stoljetnoj povijesti dokazao svoju vitalnost, jer je postao svojinom govorne zajednice koja njime komunicira, proizvodi ga i obnavlja, jer po svojoj idejnoj fakturi ide u susret potrebama jednog boljeg svijeta no što je ovaj danas. Međutim, ne bi bilo dobro u ovom se trenutku uljuljkivati nerealnim nadama da će to biti brzo i da će se to postići glatko. Zacijelo predstoje još mnoga uvjeravanja, uporno razbijanje predrasuda i polako osvajanje novih područja iz kojih se sastoje potrebe za komuniciranjem među narodima.

važno!

POLITIČKA ŠKOLA FAŽANA

Od 24 — 29. kolovoza održat će se u Fažani smjena za aktiviste društvenih organizacija u kojoj će sudjelovati i tridesetak članova Saveza za esperanto Hrvatske.

Za vrijeme boravka u Fažani polaznici će steći osnovna i praktična znanja o ulozi, aktivnostima i stanju društvenih organizacija, a posebno SEH-a. Zato preporučamo društvima da u dogovoru sa svojim općinskim konferencijama SSO pošalju u Političku školu Fažana one članove koji će dalje biti nosioci esperantske aktivnosti u svojoj sredini. Ujedno vas molimo da odmah prijavite polaznike Republičkoj konferenciji SSOH (Šetalište Karla Marxa 2, 41000 Zagreb) i istovremeno SEH-u (Amruševa 5/I, Zagreb).

SEMINAR ZA NASTAVNIKE ESPERANTA U OTOČCU

Ove će se godine seminar za nastavnike esperanta održati od 30.VIII do 5.IX u Otočcu. U okviru seminara održat će se B (i ako bude interesa — C) tečaj esperanta, posebna predavanja o metodici nastave te će se dati praktične upute o radu osnovnih organizacija Saveza za esperanto Hrvatske.

Program rada:

30.08. - popodne i na večer dolazak i upoznavanje.
31 — 4.09. - rad po grupama
5.09. - prije podne ispiti i završni dio seminara.

Polaznici će biti smješteni u hotelu. Cijena boravka (spavanje i prehrana) je 2000.- din. po osobi. Prijave i uplate dostavite do 15.08. na adresu Saveza za esperanto Hrvatske (za seminar), Amruševa 5/I, 41000 Zagreb.

INTERNACIA KONGRESO DE NEVIDANTAJ ESPERANTISTOJ

De la unua ĝis la sepa de aŭgusto 1981 en Zagreb okazos la 49-a Internacia Kongreso de Nevidantaj Esperantistoj. Organizas ĝin Kroata Unuiĝo de Nevidantaj Esperantistoj (KUNE) en kunlaboro kun Kroatia Blindulasocio kaj KEL. Tio estas la ĉefa kontribuo de esperantistoj en Jugoslavio al internacia jaro de handikapuloj. Laŭ la taksoj la kongreson partoprenos ĉirkaŭ 200 personoj el la tuta mondo kaj pritraktos diversajn temojn de nevidantoj kaj kiel plirapidigi la procezon integrigi la handikapulojn en la ĝeneralan socion. Troviĝos tie ankaŭ multaj kulturaj programoj kaj amuzo, ekskursoj ktp.

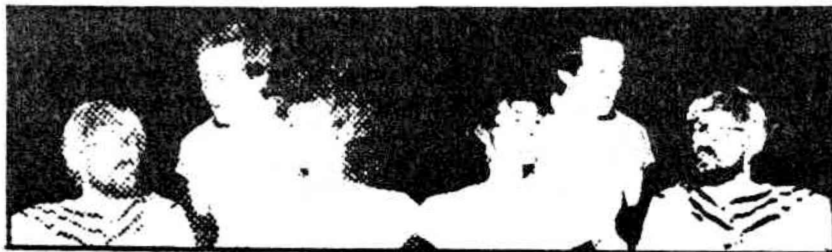
PULA – MLADIM ESPERANTISTIMA

Značajna novost ove godine za sve esperantiste u Jugoslaviji, a posebno za mlade bit će održavanje Međunarodne konferencije mladih esperantista u Puli paralelno s Medjunarodnom smotrom esperantskih kazališta. Tu će se okupiti desetak amaterskih i poneko profesionalno kazalište koje igra na esperantu. Uz bogat kulturni program (svakodnevno po dvije do tri kazališne predstave) bit će tu mnoštvo zanimljivih manifestacija za mlade. Večernje zabave, igre, izleti te radni dio konferencije. Tema još nije definitivno određena, no vjerojatno je da će biti posvećena 20-godišnjici konferencija nesvrstanih zemalja.

Sudionici će biti smješteni u Medulinu po vrlo povoljnim cijenama, a očekuje se uz pedesetak glumaca i ostalog kazališnog osoblja još 250 – 300 mladih iz više zemalja. Naravno najviše naših. Dosad je prijavljeno već 5 kazališta iz Poljske, SSSR, Francuske i Jugoslavije.

Četverodnevni boravak će stajati ukupno oko 1500 din. Detalje ćemo objaviti u slijedećem Tempu, a prijave možete odmah slati na adresu SEH-a sa prvom uplatom od 500.- din.

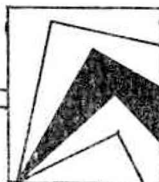
Provedite korisno i ugodno praznične dane u vrijeme Dana Republike.

NESVRSTANOST I ESPERANTO

Na drugom susretu esperantista Slavonije i Baranje (koji će po sastavu sudionika biti znatno širi) glavna tema razgovora bit će "Ciljevi politike nesvrstavanja i medunarodni jezik esperanto". Cilj ovog skupa u Osijeku (12. i 13. IX) je da razmotri potencijalne mogućnosti pokreta za međunarodni jezik u ostvarivanju ideja nesvrstavanja, a posebno na planu kulturne suradnje između nesvrstanih zemalja. Bit će rezimirani i dosadašnji rezultati jugoslavenskih esperantista na ovom polju te dane sugestije kako unaprijediti pokret za međunarodni jezik koji se među nesvrstanima nezadovoljavajuće razvijao.

Velik dio vremena na DRugom susretu posvetit će se tribini "Jugoslavenski esperantski pokret danas", izvještajima s ovogodišnjih kongresa UEA i TEJO, izletima i naravno...zabavi.

MAJSKI DANI

U KUMROVCU ..

Tradicionalna smotra kulturnog stvaralaštva esperantske omladine Hrvatske u okviru proslave Dana Mladosti održana je 17.05. ove godine u Spomen domu u Kumrovcu.
Smotri je prisustvovalo 350 mladih iz cijele Republike te iz Slovenije. U četverosatnom programu su sudjelovale grupe iz:
Splita, Rijeke, Vrbovca, Zagreba, Koprivnice, Bjelovara, Siska, Pule te iz Maribora i Trsta kao gosti.
Bilo je tu svih oblika kulturne djelatnosti od raznih recitala, igrokaza, zborskih pjesama, satiričkih programa, šansona, pjesama, folklora i lutkarskih predstava. Posebno su iznenadili upravo programi malih lutkara visokom kvalitetom. Treba istaći grupu iz Splita i Vrbovca koji su svojim lutkarskim programima nesumljivo došli s najboljim ovogodišnjim ostvarenjima na polju kulture .Svakako treba napomenuti i visokokvalitetni zabavno-muzički program s kojim su se istakli gosti iz Maribora.

Paralelno sa smotrom održano je više susreta sa slovenskim mladim esperantistima. Tu se razgovaralo o budućoj suradnji, o zajedničkim akcijama, o proširenju kumrovečkih susreta na zajedničku kulturnu smotru Hrvatske i Slovenije, nastavnim programima i drugo. Prisustvovalo je 80 slovenskih omladinaca iz Maribora, Ljubljane i Kopra.

... I ĐURĐEVCU

"Povijest nesvrstnosti i oslobodilački pokreti u svijetu" bila je tema kviz natjecanja mladih esperantista Hrvatske koje je održano u Đurđevcu u organizaciji Saveza za esperanto Hrvatske i esperantskog kluba "Koko" iz Đurđevca. Na natjecanju su sudjelovale ekipe esperantskih društava iz Pule, Rijeke, Siska, Varaždina, Osijeka, Bjelovara, Đurđevca i Zagreba. Najviše poena je sakupila ekipa Studentskog esperantskog kluba iz Zagreba u sastavu Vera Repac, Neven Kovačić i Željko Perić. Njima je pripala i prva nagrada – knjiga "Nesvrstanost u suvremenom svijetu" te pojedinačne novčane nagrade. Drugo je mjesto osvojila ekipa iz Siska koja je također pokazala odlično znanje iz povijesti nesvrstanog pokreta. Treće i četvrto mjesto je pripalo ekipama esperantskih društava iz Varaždina i Pule.

Natjecanje je pratio žiri u sastavu:
Lj. Tintor (predsjednik žirija - član RK SSRNH), D. Adaković (član RK SSOH), Dolores Libanore (Institut za zemlje u razvoju), A. Ferenčić (Privredna komora Hrvatske) i I. Špoljarec (tajnik SEH).

Kvaliteta znanja, veliko zanimanje članova SEH-a za ovakve teme, natjecateljski duh i pozitivni rezultati ove manifestacije dovode do zaključka da bi ona trebala postati tradicionalnom i prerasti republičke okvire.

I.Š.

SEH
KEL

PREDSJEDNIŠTVO

Na posljednjoj sjednici uoči ljetnog raspusta Predsjedništvo SEH-a donijelo je rebalans financijskog plana za 1981. i prijedlog financijskog plana za iduću godinu o kojem će se izjasniti osnovne organizacije do 1. listopada 1981. godine.

Upućena je kritička primjedba odgovornima u Savezu za esperanto Sisak zbog propusta u organizaciji nastave na radnim akcijama i dogovoreno da se do jeseni održi sastanak s esperantistima iz Siska.

Utvrđeni su, između ostalog, predavači i predstavnici SEH-a na Omladinskoj političkoj školi u Fažani, seminaru za nastavnike u Otočcu, II. susretu esperantista Slavonije i Baranje u Osijeku te na međunarodnom kongresu slijepih esperantista u Zagrebu.

Ivan Flanjak

JUGOSLAVIA ESPERANTO-LIGO

La 6-an de junio okazis en Skopje unua kunsido de la Prezidantaro de Jugoslavia Esperanto-Ligo. Partoprenis membroj de la Prezidantaro el ĉiuj jugoslaviaj respublikoj aliĝintaj al JEL kaj el Vojvodino. La tagordo estis tre ampleksa (16 punktoj) kaj ni informas nur pri kelkaj ĉefaj konkludoj.

Oni akceptis novan regularon pri la laboro de la Prezidantaro kaj oni decidis prepari la kongreson de jugoslaviaj esperantistoj en 1982 kaj tiusence okazigi eksterordinaran ĉefkonferencon de JEL en oktobro 1981 en Ljubljana. Estis pridiskutita situacio de JEJA (junulara sekcio de JEL) kaj fondita komisiono por solvi la problemojn de la junularo. Iom da diskuto provokis la propono de KEL kandidatigi Zagrebon por Universala Kongreso en 1987. La propono estis subtenita de ĉiuj (krom BkH kiu ne havis starpunkton. Tamen ĝi ne sendis siajn rimarkojn en la daŭro de 15 tagoj kaj oni povas konsideri ke konsentas ankaŭ tiu respubliko). Oni pridiskutis ankaŭ financan situacion, manieron pagi la kontribuojn al JEL kaj kotizojn al UEA kaj SAT. Ĉiu respubliko anoncos fine de la jaro membronombron kaj pagos por tiu nombro aparte kotizon por UEA kaj tiu kotizo rilatos al la posta jaro. La komunajn JEL bezonojn oni kovros egalkvante ĉiu aliĝinta respubliko kaj regiono. Oni diskutis ankaŭ pri la principo de rotaciado de funkciuloj de JEL tiel ke la prezidanto kaj sekretario estu elektataj sinsekve el ĉiam alia respubliko.

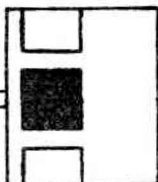
Oni povas diri ke ĉefe estis prizorgitaj aferoj de interna organiziteco kaj ke oni sukcese kaj sufiĉe efike faris sian laboron. Ŝajnas pli efike ol la ĝisnuna Prezidantaro.

Z.T.

JULIO

3 – 12.	SOMERA ESPERANTO-LERNEJO, Kotor Varoŝ. Organizanto:EL de BkH, V.Pelagiça 8, Sarajevo.Kotizo:2500 din.
5 –11.	SOMERA ESPERANTO-UNIVERSITATO, Gyula, Hungario. Temo:Ekologio. Anoncoj al:HEA, p.f. 193, H-1386 Budapest. Kotizoj:1300 forintoj.
5 - 15. 08.	SOMERA ESPERANTO-TENDARO, Lanĉov, Cehoslovakio Anoncoj al:E-klubo, CS-67401 Trebiĉ.
10 – 17.	37-a INTERNACIA JUNULARA KONGRESO, Oaxtepec Meksikio. Anoncoj al UEA, Rotterdam.Kostoj de vojaĝo kaj restado ĉirkau 2400 guldenoj.
11 – 21.	KONFERENCO DE INTERNACIA LIGO DE ESPERANTISTOJ INSTRUISTOJ kaj TENDARO POR INFANOJ, Gödöllö, Hungario. Anoncoj al IKS, Zagreb, P.F. 499.
11 – 24.	SELKO - SOMERA ESPERANTO-LERNEJO, Dedinky-Mlynky, ĈSSR, Anoncoj al:Esperabto-Klubo, Dom umnenia, CS-04123 Koŝice.
25 – 1.08.	66-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO, Brasilia, Brazilo. Anoncoj al UEA, Rotterdam.
AUGUSTO 1 – 8.	49-a INTERNACIA KONGRESO DE BLINDAJ ESPERANTISTOJ, Zagreb, Anoncoj al:KUNE, Draŝkoviĉeva 80.
1 – 10.	INFANA RENKONTIĜO DE AMIKECO, Papa - Bakonyi, Hungario. Anoncoj al:IKS,PF.499, Zagreb.
1 – 8.	54-a SAT KONGRESO, Basel, Svislando. Anoncoj al: E. Döring, Pf. 225, CH-4003 Basel, Svislando.
10 – 16.	1-a FRANC-GERMANA JUNULARA E-SEMAJNO, Dummerlohausen, FR Germanio. Anoncoj al: U. Felholter, Hiarm-Grupe-Str. 23, D-4500 Osnabrück, FRG. Kostoj: 90 GM.
14–17.	1-a KONFERENCO PRI APLIKO DE ESPERANTO EN LA SCIENCO KAJ TEKNIKO, Zilina, ĈSSR. Anoncoj al: L. Hauzel, Hliny 406 A, CS-o10 Zilina.

24 – 29.	SOMERA POLITIKA LERNEJO POR SOCIAJ ORGANIZOJ, Fažana. Anoncoj al KEL, Amruševa 5, Zagreb.
30 – 6.09.	LERNEJO POR ESPERANTO-INSTRUANTOJ, Otočac, (Lika). Okazos B kaj C kursoj. Kompleta kosto kun pensiono en hotelo 2000.- din. Anoncoj alKEL, Zagreb.
SEPTEMBRO 1 – 7.	INTERNACIA TURISMA SEMAJNO, Malto. Anoncoj al: J. Vella-Bondin, New Str. off Qormi Road,St.Venera. +
6 – 12.	FERIA RESTADO, Maria Alm, Austrio. Anoncoj al: M. Finkenzeller, Troststr. 27, A-1100 Wien, Austrio.
12 – 13.	2-a RENKONTIĜO DE SLAVONIAJ ESPERANTISTOJ Temo: Nealianciĝo kaj Esperanto. Osijek. Anoncoj al: Esperanto-societo "Liberiga Stelo",A.Cesarca 1, Osijek.
19 – 24.	52-a KONGRESO DE ITALA E-FEDERACIO, Roma, Italio. Anoncoj al:IEF, Via Villoresi 38, I-20143 Milano.
19 – 26.	TEJO–KER SEMINARIO, Lille, Francio.Temo:La rajtoj je lingvo kaj komunikado kiel homaj rajtoj.Anoncoj :UEA Rotterdam au A.Dawson,17,rue d'Amiens,F-59800 Lille.
OKTOBRO 7 – 12.	INTERNACIA INFANA RENKONTIĜO, Zagreb. Programo:Spektado de PIF, ekskursoj, sporto, aliaj aranĝoj. Restado en Pionira Urbo ĉe Zagreb. Anoncoj al:IKS, Pf. 499, Zagreb. Kosto 1200 din.
8–11.	14-a PUPTEATRA INTERNACIA FESTIVALO, Zagreb. Anoncoj al IKS, Pf. 499, Zagreb.
NOVEMBRO 5 – 9.	3-a STUDENTA AUTUNA FORUMO, Szeged, Hungario, Anoncoj al HEA, P.F. 193, H-1368 Budapest, Hungario.
11 – 18.	PADERBORNA NOVEMBRA RENKONTIĜO kun KIBERNETIKA LABORKONFERENCO. Anoncoj al: Europa Klubo, Kleinbergerweg 16b,D-4790 Paderborn,FRG
27 – 30.	2-a RENKONTIĜO DE ESPERANTO-TEATROJ kaj INTERNACIA JUNULARA KONFERENCO, Pula, Jugosl. Anoncoj al KEL, Zagreb. Kostoj:1500 din.

DU TENDENCOJ EN LA MOVADO

Kiel pli-malpli konate, la Esperanto-movado de la nuntempo dividiĝas ideologie je du tendencoj. La unua - malnova kiom la lingvo mem - baziĝas sur la t.n. ideologio de "interna ideo". Mallonge tiu ĉi tendenco karakteriziĝas per la jena iom sektisma kaj ekstrema kredo:

a) per Esperanto ni solvos plej gravajn mondajn problemojn (pacon),

b) la mondo iam komprenos tion kaj decidos enkonduki la lingvon. Tial la devo de la Movado estas atendi la "sanktan tagon" kaj intertempe pluteni la lingvon kaj evoluigi ĝin en fermita rondo de esperantistoj.

La dua tendenco estas relative nova - ĝiaj unuaj spuroj aperas antaŭ ĉirkaŭ 20 jaroj. Opiniante la ideologion de "interna ideo" malĝusta, tiu ĉi ideologio karakteriziĝas per proksimume jenaj starpunktoj:

a) Esperanto helpos la mondon kaj plirapidigos la evoluon (ankaŭ de la porpacaj vidpunktoj) sed ne solvos la mondajn problemojn,

b) la mondo nenaim akceptos ĝin se oni pasive atendos - oni devas rompi la fermitecon de la Movado kaj batali kun la praktikaj broblemoj ekster la movadaj muroj.

Tiujn ĉi novajn principoj ,ĉiu laŭ sia maniero, unuaj proklamis Instituto por Oficialigo de Esperanto (kiun gvidis Tibor Sekelj) kaj TEJO en la sesdekaj jaroj. Laŭ TEJO-strategio oni devas aktive kunlabori kun samspecaj organizaĵoj, sociaj, lingvaj, kulturaj instancoj kaj politikaj organizaĵoj ĉu naciskale, ĉu internaciskale kaj la strategio de IOE estis praktike uzi la lingvon ekster la Movado (batali por apliko de la lingvo kaj ekonomia pozicio en la mondo).

La ideologio de la "interna ideo" en la unuaj jardekoj de la Movado - oni povus diri ĝis la dua mondmilito - estis historie kondiĉita, ĉar la forta muro konstruita inter la Movado kaj la cetera mondo devis ŝirmi la feblan korpon de la eksteraj atakoj. La lingvon necesis unue evoluigi kaj varti kiel infanon ke ĝi ne mortu antaŭ ol ĝi kreskis. Sed kiam ĝi sufiĉe adoleskiĝis, la ĝin ŝirmantaj gepatroj ne volis kompreni ke ĝi ne plu estas infano. La postmilita daŭra tendenco al la sektismo ne nur ne plu utilis sed eĉ ĉiam pli malutilas al ties evoluo. Trafe karakterizas la egoismon de la "gepatroj" la diro de unu samideano: 'Estas bone ke ni estas malmultaj ĉar tiel ni amas nin pli multe.' Nuntempe en Eŭropo jam granda procento de la loĝantaro aŭdis pri la ekzisto de Esperanto, sed multaj havas negativan opinion pri ĝi ĉar ili sciiĝis pri tio per sektisma agresiveco de la movadaj propagandistoj.

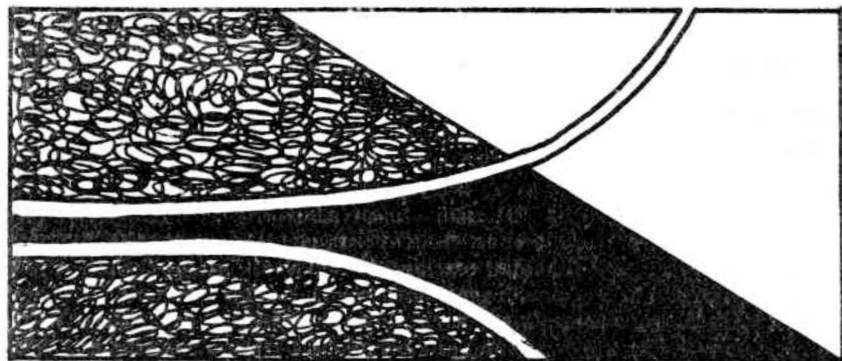
Oni povas diri ke nuntempe ankoraŭ la unua ideologio superregas la duan en landoj kie la Movado daŭre restas grandparte individua , do ĉefe en okcidentaj landoj, dum la dua ankoraŭ ne superregis sed almenaŭ samfortas

kun la unua ĉefe en landoj kie la Movado estas pli kolektiva (plejparte en socialismaj landoj). La monda organizaĵo UEA fidele sekvas sian Movadon kaj plej multe okupiĝas pri la interno de la Movado (do, subtenas la unuan tendencon), kvankam ĝi faras ankaŭ gravajn paŝojn por kontentigi la duan (tie ĉi plej gravas la kontaktoj kun UNO kaj diversaj internaciaj organizaĵoj).

Tia stato estas ankaŭ en Jugoslavio. Daŭre en pluraj regionoj superregas la unua tendenco kaj tie la movado jam du-tri jardekojn regresas. Tamen, en kelkaj partoj (interalie en Kroatio kaj BkH) la Movado ekprogresis per pligrandaj paŝoj dank' al la nova ideologio kaj agmaniero. La analizo de la kroatia movado montras ke ankoraŭ ĉirkaŭ 30 procentoj de la societoj ĉefe apartenas al la unua ideologio sed la ceteraj 70 procentoj jam aktivas novstile. Tamen, la resto ne nur bremsas la disvastigadon de la lingvo en siaj lokoj sed firme batalas kontraŭ la dua tendenco malutilante al la tuta Movado. Ni citu nur kelkajn ekzemplojn: Unu societo postulis ke ĝiaj membroj (estante membroj de KEL) ne ricevadu la KEL-gazeton "Tempo"n. Evidente por ne esti influitaj de la starpunktoj en ĝi. Unu societo organizadas kontraŭ la volo de la tuta kroatia movado manifestaĵojn de interna esperantisteca karaktero tute ne zorgante pri eksteraj efektoj. La tria skribas la jenon: "La junaj estas ofte trapasantaj membroj uzante Esperanton por politika afirmiĝo kaj poste malaperante dum la maljunaj opinias ke al Esperanto oni lasu neŭtralecon". Du el la tri menciitaj societoj ne ricevas financan helpon de la urboj en kiuj ili troviĝas kaj la tria ricevas nur modestan sumeton.

El tiuj kaj multaj aliaj ekzemploj oni povas konstati ke la ĉefa karakterizo de ideologie unua-tipaj societoj estas ke pro ilia fermiteco kaj nerilatado kun la ĉirkaŭa socio, tiu ĉi ne havas intereson subteni ilin kaj finance kaj alimaniere. Dua karakterizo estas la manko de junaj aktivuloj (Kial ili ne mankas en alitipaj societoj?). Krome, preskaŭ ĉiuj el ili malkontentas pro la agadmaniero de la KEL-prezidantaro kiu evidente ne kontentigas iliajn vidpunktojn kaj ne subtenas ilian agadmanieron kaj politikon.

Zlatko Tišljar

zdravo đaci

Došlo je ljeto, više nitko ne voli sjediti uz knjigu. No, da ne zaboravimo jezik, predlažemo neke jezične igre. Neke od njih možete igrati i pod vedrim nebom.
(Ako vas zanima, postoji cijela knjižica "Lingvaj ludoj de GEJ" puna savjeta kako igrati jezične igre.)
Iz ove zbirke prenosimo igre:

BRZI PISCI

Potreban materijal: ploča i kreda ili veliki papir i flomaster, ako se igra izvan učionice

Igrači se podijele u dvije drupe.
Zadatak je svake grupe da napiše "priču", tj. neki tekst. Prvi iz grupe treba otrčati na ploču (tj. do papira) i napisati prvu riječ. Trčeći se vraća na svoje mjesto. Dotrči drugi i napiše svoju riječ, vraća se na mjesto. I tako redom, dok priča nije gotova. U kojoj su grupi bili bolji pisci? Čija je priča ljepša – ta je grupa pobjednik.

PAUKOVA MREŽA

Materijal: klupko špage ili debljeg konca

Igrači sjednu u krug. Voditelj baci klupko nekom suigraču i pri tom kaže složenu riječ: npr. "skribotablo". Onaj tko je primio klupko mora namotati konac oko prsta i kazati novu složenicu koja počinje sa zadnjom riječi iz prethodne složenice (npr. "tablotuko"). Ovaj igrač baci klupko igraču preko puta. Taj pak treba smisliti riječ s "tuko" (npr. "tukoštofo"). I tako redom, dok konac ne isprede mrežu. A onda istim redom natrag otpetljajte mrežu. Prisjetite se naučenih riječi.

zdravo đaci

Došlo je ljeto, više nitko ne voli sjediti uz knjigu. No, da ne zaboravimo jezik, predlažemo neke jezične igre. Neke od njih možete igrati i pod vedrim nebom.
(Ako vas zanima, postoji cijela knjižica "Lingvaj ludoj de GEJ" puna savjeta kako igrati jezične igre.)
Iz ove zbirke prenosimo igre:

BRZI PISCI

Potreban materijal: ploča i kreda ili veliki papir i flomaster, ako se igra izvan učionice

Igrači se podijele u dvije drupe.
Zadatak je svake grupe da napiše "priču", tj. neki tekst. Prvi iz grupe treba otrčati na ploču (tj. do papira) i napisati prvu riječ. Trčeći se vraća na svoje mjesto. Dotrči drugi i napiše svoju riječ, vraća se na mjesto. I tako redom, dok priča nije gotova. U kojoj su grupi bili bolji pisci? Čija je priča ljepša – ta je grupa pobjednik.

PAUKOVA MREŽA

Materijal: klupko špage ili debljeg konca

Igrači sjednu u krug. Voditelj baci klupko nekom suigraču i pri tom kaže složenu riječ: npr. "skribotablo". Onaj tko je primio klupko mora namotati konac oko prsta i kazati novu složenicu koja počinje sa zadnjom riječi iz prethodne složenice (npr. "tablotuko"). Ovaj igrač baci klupko igraču preko puta. Taj pak treba smisliti riječ s "tuko" (npr. "tukoštofo"). I tako redom, dok konac ne isprede mrežu. A onda istim redom natrag otpetljajte mrežu. Prisjetite se naučenih riječi.

FESTIVAL POBRATIMLJENIH GRADOVA

ZAGREB

PIF (Pupteatra Internacia Festivalo) međunarodni je festival koji koristi esperanto. Za nas esperantiste on je od posebnog značenja, ne samo radi kulturnog ugođaja koji nam pruža već i zbog toga što na elokventan način doprinosi unapređenju i korištenju esperanta u kulturi.

Na festival svake godine dolazi veći broj esperantista iz inozemstva. Jer tek prisustvo esperantista daje PIF-u njegov pravi esperantski šarm.

Jugoslavenski esperantisti, pozivamo vas da planirate i vaše prisustvo u Zagrebu od 7 — 11. 10.! Nastojte doživjeti PIF bar preko vikenda! Profesionalne predstave iz Španjolske, Bugarske, Rumunjske, Poljske, SSSR i jugoslavenske iz Sarejeva i Zemuna obogatit će vaš esperantski život.

Predstave su lutkarske, što nikako ne znači da su samo za djecu. Na primjer: ovogodišnju rumunjsku predstavu s PIF-a "Metamorfoze" Ovidija i "Gavelline večeri" uvrštavaju u svoj program!

Svi sudionici zajedno su smješteni u Pionirskom gradu. Kompletan boravak za jedan dan za dijete iznosi 180.- din, a za odraslog 250.- din. Rezervacije do 15.09. šaljite na IKS, Pf.499, Zagreb.

Dođite!

S.Š.

TROMSØ

PIF je od 11—14. 06. s uspjehom gostovao "na vrhu Evrope" u norveškom gradu Tromseu, bratskom gradu Zagreba. Zahvaljujući inicijativi zagrebačkih esperantista PIF je norveškim komunama Tromsø i Skjervøj u četiri dana donio 27 kazališnih predstava. Lutkarstvo naše zemlje izvrsno je svojom esperantskom predstavom „Postojani kositreni vojnik" H. C. Andersena predstavilo Kazalište lutaka iz Zadra. Sudjelovali su osim Zadrana Šveđani („Cirkus Maximus" i „Totem"), Norvežani („Petruskja"), Finci („Sytkyt"), Njemci („Theaterra"). Nagradu „Jozefo Petrin" za korištenje esperanta na sceni i izvan nje osvojio je Banky Robert iz Budimpešte.

Posebno intimnu atmosferu festivala stvara norveška gostoljubivost zahvaljujući kojoj su svi sudionici festivala smješteni ne u hotelima nego u domovima stanovnika Tromsea. Ovo iskustvo obiteljskog smještaja koristit će ovog listopada i zagrebački PIF.

Norvežani su zadovoljni rezultatima ove suradnje sa zagrebačkim esperantistima, i rado će ubuduće ugostiti PIF.

VRBOVEC

U okviru esperantskog društva "Granda Espero" osnovana je lutkarska sekcija koju vodi Đurđica Orešković. Svoj je prvi nastup imala na svibanjskoj smotri esperantista Hrvatske i Slovenije u Kumrovcu.

I tokom ljetnih praznika organizira se nekoliko tečajeva esperanta za početnike i napredne, a u jesen će početi tečaj esperanta u maloj školi u Dječjem vrtiću "Kata Pejnović" u Vrbovcu.

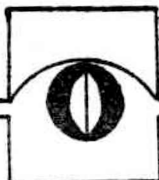
Obnovljena glazbena sekcija Esperantskog društva broji 12 članova i pod vodstvom Zlatka Farszkog uvježbava naše narodne i starogradske pjesme prevedene na esperanto.

ZAGREB

Od 15–21.05. nekoliko članova esperantskih društava "Bude Borjan" i Željezničarskog esp. društva sudjelovalo je u radu međunarodnog kongresa željezničara esperantista u Regensburgu u Njemačkoj.

Uz 4 A-tečaja koje je organizirao SEK iz Zagreba u proljeće završen je i 2. B-tečaj . SEK-ovci su i posebno aktivni na planu kulture. Organizirano je dvadesetak posjeta kazališnim i koncertnim predstavama u Zagrebu.

- Krajem ožujka, u glavnom gradu Mađarske, predsjednik Svjetskog saveza esperantista G. Maertens otvorio je novu podružnicu ove organizacije. Nakon Antwerp 76) i New Yorka (1979) Budimpeštanski naučni izdavački centar treći je ure. van Nizozemske, a djelovat će prvenstveno na naučno-tehničkom polju.

- Brižljivim pregledom Prvog adresara L. L. Zamenhofa iz 1889. godine te preko Međunarodnog esperantskog muzeja u Beču, B. Milićević iz Novog Sada pronašao je imena i prezimena petorice esperantista koji su u ono vrijeme živjeli u Osijeku:Natalija Hergović, M ria Magd. Pillepich, Ana, Emmy i Gusti Hradil.
Osj esperantisti sada intezivno tragaju za podacima o "Prvoj petorici" jugoslavenskih perantista ili eventualnim značajnim dokumentima koji govore o njihovoj esperantskoj aktivnosti - samo dvije godine poslije pojave međunarodnog jezika!

- Predsjedništvo SFRJ je ukazom br. 141 od 31. 12. 1980. god. dodijelilo Medalju zasluge za narod Jeleni MANOJLOVIĆ te Ordene rada sa srebrnim vijencem Franji VOKOUN i Mirku TANDARIĆU za njihove zasluge u razvijanju i širenju esperantskog pokreta.Odlikovanja su dodijeljena na prijedlog ED "B. Borjan" iz Zagreba a uručio ih je povodom majskih praznika predsjednik općine Zagreb-Centar Ivan Bucić.

- Na seminaru o "Novom međunarodnom ekonomskom poretku", kojeg su u Strasbourgu (Francuska) organizirali Svjetski savez esperantske omladine i Evropski omladinski centar, sudjelovalo je i dvoje delegata iz naše zemlje. Temu "Nesvrstane zemlje i NMEP" dr Ante Ferenčića na seminaru je prezentirala Zdravka Metz.
Tokom seminara je sastavljen esperantski ekonomski rječnik a materijali sa seminara će biti objavljeni u posebnoj brošuri kao jedan vid informiranja esperantske omladine o toj temi.

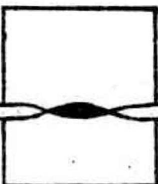
NOVE KNJIGE

Iz tiska je izišla najkompletnija gramatika esperanta "Plena Analiza Gramatiko" K. Kalocsaya i G. Warinhiena na 608 stranica (!) . Uz rječnik Plena Ilustrita Vortaro (PIV) i enciklopedijsko djelo "Esperanto en Perspektivo" ovo je treće kapitalno djelo esperantskog pokreta. (Cijena 660.- din. Narudžbe:IKS,Amrušева 5/1,41000 Zagreb).

Tutmonda Esperantista Adresaro je na inicijativu Info-Servo iz Marburga na 214 stranica okupio 2700 adresa esperantista od Australije do Venezuele.Adrese esperantista iz Jugoslavije zauzimaju 34 stranice. (Cijena 110.- din., Narudžbe: IKS)

Nova knjiga Tibora Sekelja na esperantu "Mondo de travivaĵoj" izdana upravo u Pizi na 286 stranica opisuje najzanimljivije doživljaje poznatog jugoslavenskog istraživača sa svih kontinenata. (Cijena 300.-din. Narudžbe: IKS)

Upovodu Svjetskog kongresa slijepih esperantista u Zagrebu na brajlobom je pismu izašla poema I. G. Kovačića "Jama" na esperantu (..la Kavo") u prijevodu Božidara Vančika, a "Panoramo super Esperanto-literaturo" M. Gjivoja može se dobiti i na kazeti. Informacije : Savez slijepih Hrvatske (KUNE), Draškovićeva 80, Zagreb.

KRUCVORTENIGMO

SOLVO DE LA KRUCVORTENIGMO EL LA NUMERO 1/81:

K, RAJDO, T, EN, RR, I, FOKUSO, OD, PINO, ROKOKO, M, A, OBL, HIENO, RE, SATELIT, T, IR, KE, BOKS, POR, ETNO, O.

Aŭtoro: Pleadin	Temo de kvizo en Đurđevac ↓	sufikso ↓	Scienco pri la eksplodaĵoj ↓	Fremdlandano ↓		↓ Transport' de trunkoj	■
Azia ŝtato → / Parto de boato ↳							Loĝant' de Polujo ↓
						tabelvorto ↓	
Verbotempo →							
Diktaĵo ↳		OL → / KR ↓			sufikso → / TO ↓		
							Negacio ↓
Centro de cirko →						Jugoslavia esperanto revuo ↓	
■		KD →			Dolorkrio → / Malalta terparto ↓		
Aĉa virino ↳		Preĝeja plafono →					Persona pronomo nedet. ↓
■		Parto de antikva konstruaĵo →					
Kokina produktaĵo →				■		■	

Leopold Sedar Sengor

NOKTURNO : POR DU ŜALMOJ

Ŝpinis mi al vi kanton dolĉan kiel tagmeza kvero kolombina
kaj mia gitar' trikorda akompanis min milde.
Teksis mi al vi kanton sed vi ĝin ja ne audis.
Donis mi al vi florojn kun odor' mistera kiel okuloj sorĉistaj
kaj kies brilego similas al krepusko Sangomara.
Donis mi al vi miajn sovaĝflorojn.Ĉu volas vi lasi ke ĝi forvelku,
ho vi amuzata per ludo de pasemo?

Esperantigis:Boriŝa Miliĉeviĉ

Mate Balota:

MIA PATRINO

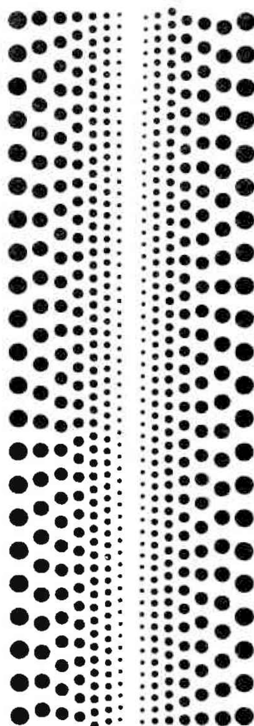
Mia patrino estis granda povrulino,
alies teron ŝi fosis; alies plankojn frotis.
Somerojn siajn ŝiradis ŝi de sia vivosino,
kaj iom post iom ĉion la aliaj forportis.

En tagoj ŝiaj ĝisfunde abundis nur penlaboro,
noktojn traviglis ŝi timzorge pri la aliaj.
Zorgon kaj ŝarĝon solportis ŝi pro bon' kaj fervoro,
senpage ŝi servis al ĉiuj, pli ol servistoj metiaj.

Ŝafojn ŝi gardis kampare, aliaj la lanon tondis,
porkojn ŝi nutris grasige, aliaj manĝis la ŝinkojn.
Ŝian akiraĵon penpene aliaj preni malhontis:
fromaĝon, viandon kaj vinon, puinon* kaj figojn.

Al mi donis ŝi multegon, sed mia redon' estis mizera,
de mi ŝi nun malproksimas, sola sen iu ajn sia.
Helpopeti proksimulon, ŝin ĉu aŭdas iu tera?
Eĉ se Dion ŝi alpreĝus, Dio helpus al alia.

El la kroat-serba: Lucija Borĉiĉ

* puino – kazea kremfromaĝo el ŝafina lakto